

Már hagyománya van annak, hogy a Valóság rovatban egy, a közelmúltban lezárt, a tematikus számhoz jól illeszkedő kutatás interjúanyagából válogatunk ki néhány tanulságos darabot. Most is ezt tettük. A kutatás az OFI-ban a TÁMOP 3.1.1-08/1-2008-0002-es projekt 7.1.6.-os számú alprojektjeként zajlott, azzal a céllal, hogy a különböző szakképző intézményekből kikerülő fiatalok igényeit, elégedettségét, érvényesülési lehetőségeit kutassa. A kutatás vezetője Tomasz Gábor volt. 2010 tavaszán-nyarán összesen 40 strukturált interjú készült ennek kapcsán a Soreco Társadalomkutatási Tanácsadó Bt. közreműködésével, olyan fiatalokkal, akik három évvel korábban szerezték meg a középfokú szakképesítésüket. Ezekből az interjúkból itt most négyet közlünk, erősen rövidített és szerkesztett formában. Az interjúalanyok anonimitásának biztosítása érdekében a személyneveket és az általános és középiskolák neveit kihagytuk a szövegből.

„Ez egy kis gazdaság, négyen már sokan vagyunk.”

K: Hol és milyen szakmai végzettséget szereztél?

V: 2006-ban érettségiztem. 2007–2008-ban mezőgazdasági technikumba jártam, de közben megszereztem több szakmát is. Az első a weblapszerkesztői, software-üzemeltetői volt, aztán voltak még kisebbek is, fakitermelő OKJ, méhészeti, növényvédelmi tanfolyam.

K: Miért mezőgazdasági iskolába jelentkezted az általános iskola után?

V: Az édesanyám is oda járt. Mindenképpen mezőgazdasági iskolába szerettem volna menni. A családom is mezőgazdaságból él, ez érdekelt, ebben nőttem fel, és végül is a lehetőségeim is abban vannak a továbbiakban.

K: Tehát már gyerekkorodban tudtad, hogy mi akarsz lenni?

V: Igen. Célirányosan mentem a mezőgazdasági szakközépbe. Édesapám eredetileg vilanyyszerelő volt, csak később lett belőle mezőgazdasági termelő.

K: Ez gyakori itt, hogy az eredeti szakmájukat abbahagyják az emberek, és mezőgazdasággal kezdenek el foglalkozni? Nálatok mi volt az ok?

V: Akkoriban sokkal jobbak voltak a lehetőségek a mezőgazdaságban. Miután a TSZ-ek feloszlottak, kaptunk kárpótlási jegyeket, amin földeket vettünk. Így sokkal könnyebb volt kezdeni.

K: Mennyi földet vettetek?

V: Nem tudom pontosan. Most 100 hektár körüli földünk van. Nem egyben, több helyen. Van, ahol csak egy hektár, van, ahol 30.

K: Anyukád is ezzel foglalkozik?

V: Igen, nálunk mindenki itthon dolgozik. Anyukám eredetileg könyvelő volt. Ő is elvégezte azt a szakközépiskolát, amit később én is.

K: Alkalmazottaitok is vannak?

V: Nem, ez egy családi vállalkozás. A bátyámmal együtt négyen vagyunk benne.

K: Ő is ugyanabba a suliba járt, mint te?

V: Nem, ő gépészmérnöknek tanult. Most lesz az államvizsgálója.

K: Te is továbbtanultál?

V: A technikum után egy évig itthon voltam, egy rövid ideig dolgoztam a helyi hivatalban, de nem tetszett. 2009 óta a Kaposvári Egyetemre járok.

K: Milyen tanuló voltál a középiskolában?

V: Átlagos. Nem is törekedtem arra, hogy jó tanuló legyek. A cél az volt, hogy meglegyen a végzettségem. A mezőgazdasági szakközépiskola elég színvonalas, van külön géppark, külön tanüzem, bemutatnak mindent, van gyakorlat, különböző telepekre lehet kimen-ni. Nem volt vele semmi gond.

K: Hogy néz ki ez a gyakorlat?

V: Mindenki eltölt egy-egy hetet ugyanazon a telepen. A következő évben egy másik telepen ugyanúgy. Nem egyszerre, hanem kettesével-hármasával küldik ki a tanulókat.

K: Neked ez hozott valami újat?

V: Mi foglalkoztunk állattartással is régebben, úgyhogy nekem olyan sok minden újdonság nem volt benne. Ha egy hetet eltölt valaki fizikai munkával, az nem sokat jelent, az tényleg csak kikapcsolódás jellegű.

K: Hányan tanultak tovább a technikumban?

V: 12–13-an. Pontosan nem emlékszem.

K: Az érettségiző osztályból hányan mentek el máshová?

V: Nagyjából a fele. Volt, aki rögtön dolgozni kezdett otthon, volt, aki elment főiskolára. Én is jelentkeztem az érettségi után erdőmérnökre, fel is vettek, de előbb meg akartam csinálni a technikumot. Ezért halasztottam két évet. De a technikum után úgy döntöttem, hogy nem megyek főiskolára, hanem itthon maradok inkább. Tavaly februárban azonban újra beadtam a jelentkezést mezőgazdasági mérnöki szakra. Így most itthon dolgozom, és mellette tanulok. Ez így jó! Egyébként nem lenne könnyű más munkát találnom. Tavaly megpróbáltam elhelyezkedni, de nem tudtam. Jó lett volna egy állás, mert itthon csak időnyomunkák vannak, vetés-aratás meg ilyenek, és nincs is annyi munka, amit apáék ne tudnának megcsinálni. Ez egy kis gazdaság, négyen már sokan vagyunk. Végül nekiálltam méhészkedni meg bort termelni. Ezt azért csinálom, hogy meg tudjak valamiből élni.

K: Ezért végezted el a méhészeti tanfolyamot is?

V: Igen. Négy családdal kezdtem az idén. A kaptárakat megcsináltam, a méheket megvettem, a pörgetőt is megcsináltam, úgy hogy ez nem volt egy hatalmas beruházás, ezt össze tudtam spórolni.

K: Mennyibe kerül egy család?

V: 30 000 forint. El akartam kezdeni a méhészkedést már két vagy három éve, de akkor még nem volt meg rá a pénzem. Most is kis létszámmal kezdem, majd felszaporítom szépen lassan. Muszáj mindent így csinálni, ilyen költségkímélően, mert a támogatás az minimális. Az évjáratok is nagyon rosszak. Tavaly például nagy szárazság volt, az idén meg állandóan esik az eső. Az árpa meg érik. Úgyhogy annak már nem kéne az eső, az mind rontja a minőséget, a mennyiséget, felnővi a gaz, nehéz learatni. Ez rossz! Nagyjából minden évünk rossz az elmúlt időben.

K: Állatok mióta nincsenek?

V: Tavalyelőtt óta. De akkor is már csak egy-kettő volt.

K: *Marha?*

V: Igen.

K: *És az teljesen ráfizetéses?*

V: Kisüzemben igen. A tejtermelés még nagyüzemben is veszteséges. Most voltam kint az egyetemtől gyakorlaton egy elég nagy létszámú telepen, de ott is veszteséget termelnek folyamatosan. Csak annak van nyeresége, akinek van feldolgozóüzeme. De az már nagyon nagy!

K: *Mit fogsz kezdeni a főiskolai diplomával? Van már konkrét elképzelésed?*

V: Minden pályázathoz kérelmet kell beadni, és ott elbírálják az embert meg a gazdaságát. Ha valakinek főiskolai végzettsége van, nagyobb az esélye arra, hogy megkapja a támogatást. Elhelyezkedni nem szeretnék, hogy ha a gazdaságunk megy rendesen. Egy csomó mindent megtanítanak még, aminek hasznát vehetem. Ismeretségek is kialakulnak, ami jól jöhet még később. Nagyjából ezért csinálom.

K: *Tervezed, hogy elköltözől otthonról?*

V: Legfeljebb ki a telekre. Most ott laknak a nagyszüleim, és ott van a telephelyünk is egy óriási udvarral. Végül is azt tervezzük, hogy egy idő után majd oda költözők ki, ha lesz család, meg minden. De messzebb nem szeretnék elköltözni innen.

K: *Mit csinálsz a szabadidőben?*

V: Borászat, méhészet, tavaly kiváltottam a területi vadászjegyet, horgászni járunk – és ezzel kimerült a szabadidő teljes mértékben. Én úgy nőtem fel, hogy nem jártam bulizni, meg egyáltalán sehova. Most meg úgy érzem, hogy nem is igénylem. Így elvagyok.

K: *De azért ismered Kaposvárt?*

V: Persze. Már ez a hetedik év, hogy oda járok, úgyhogy volt időm megismerni. A középiskola alatt és most is kollégista vagyok, szóval sok időt töltöttem a városban.

K: *Szeretsz ott lenni?*

V: Jó ott lenni. Most az elmúlt időben nem sokat voltam ott, mert vizsgaidőszak van. Egyébként, szerintem, ez annak jó, akit ellátnak pénzzel, és nincs semmi dolga. De akinek dolgoznia kell, az nem tudja úgy kihasználni ezt a nagy szabadságot.

K: *Unatkozol néha Kaposváron?*

V: Nem, abszolút nem unatkozom. Nagyon nagy a közösség, mindig talál társat az ember. A főiskolán meg rengeteget kell tanulni. Nagyon részletesen tanulunk mindent, rámennek az elméletre, szóval, nehéz.

K: *Mi a helyzet a nyelvtanulással?*

V: Az egyetem keretein belül bárki tehet nyelvvizsgát kedvezményesen, erre van lehetőség. A diploma feltétele a középfokú nyelvvizsga. Emellett kötelező nyelvóráink vannak, amit fel kell venni három féléven keresztül, és teljesíteni kell ahhoz, hogy majd diplomát kaphassunk. Úgyhogy itt a nyelvtanítás folyik rendesen.

K: *Jársz különóra is?*

V: Nem. Én a nyelvvel annyira nem foglalkozom. Úgy gondoltam, hogy majd később. Úgysem tudom befejezni időben, ráérek az utolsó félévekben a nyelvvizsgával foglalkozni.

K: *Miért gondolod, hogy nem fogod időben befejezni a főiskolát?*

V: Vannak nehéz tantárgyak, amik elsőre nem fognak sikerülni. Az évfolyamátlag is eszméletlenül rossz.

K: *Mi az, ami kiugróan nehéz?*

V: Talán a biokémia, az nagyon nehéz. Az élettan is... a talajtant is elég szigorúan veszik. Nagyon sok embernek nem lett meg a növényélettan sem. Egyetlen egy emberről tudok csak a csoportban, akinek mindene meglett a második félévben. Az első félévben viszont mindenki bukott legalább egy tantárgyból.

K: Ez egy kivételes évfolyam, vagy mindig így néz ki az eredmény?

V: Mindig így néz ki. Hallottam, hogy egy felmérés alapján az állattudományi kar Kaposváron a harmadik legnehezebb a főiskolai szakok közül. De hát én el is hiszem. Túlságosan részletesen tanuljuk, ahhoz képest, hogy egy mezőgazdasági szakról van szó. Nem csoda, hogy sokan kihullnak. Évfolyamátlagban indulunk 15-en, és kettőnek vagy háromnak van meg időben a diplomája. Különböztetve azt tapasztalom, hogy diplomával sem könnyebb elhelyezkedni, mint a nélkül. Ha van is munka, meglehetősen kevés a fizetés. Kezdként diplomával kapsz maximum 130 ezer forintot. Ha albérlésben laksz, akkor a fele fizetésed rámegegy arra. A maradékból meg épphogy megélsz. Ráadásul bármikor kirúghatnak, főleg kezdként. Mindenhol a kezdőket rúgják ki. Kevés a fizetés ahhoz, hogy családot alapítsál, házat építsél. Akkor még mindig jobb, ha a magam ura vagyok! Nem lesz több pénzem, mint a kezdőknek, csak annyi az előnye, hogy nincs főnököm, nincs, ahonnan kirúgjanak, megtehetem, hogy ma kevesebbet dolgozom, holnap meg többet. Szabadabb az ember, ennyi! Ha van pénzed, arra költöd, amire akarod, újra befektetsz vagy feléled – ezek a lehetőségek. Úgyhogy én ezt jobbnak látom így, és ezért is nem is erőltetem, hogy elhelyezkedjek valahol.

K: A tanulmányaidat hogyan finanszírozzod? Kapsz ösztöndíjat?

V: Ösztöndíjat az első két félévben még nem kap senki. Szociális ösztöndíjat lehetett kérvényezni. Én az első félévben nem kaptam meg, a másodikban már nem is kérvényeztem, pedig akkor megkaptam volna, mert a többiek is megkapták. A Bursa Hungarica-t pedig nem kértem.

K: És a szakközépben?

V: Ott nem volt kiadás. A szakközépiskolának saját kollégiuma volt, ami ingyenes a felvetteknek. Most 14 ezer forint havonta a kolesz. Államilag finanszírozott képzésen vagyok, így tandíjam nincs, tehát csak a kollégiumot kell fizetni, egy-két jegyzetet, egy-két könyvet, meg az utazást. De ha a kollégium nem lenne, akkor ez sem kerülne semmibe, csak az utazási költség. Ezt a pénzt ösztöndíjból meg a támogatásokból össze lehet szedni, még többet is, mint amibe kerül a tanulás. Ezért választják sokan, hogy továbbtanuljanak, ameddig csak lehet. Ha van idejük tanulni, jobb jegyeket kapnak, és több ösztöndíjat. Ez egy jó lehetőség. Elvan pár évig az ember, pénze is van úgy-ahogy, lakik is valahol, aztán lesz még papírja is emellett – ugye az se mindegy! Nyáron is lehet valahol dolgozni időnyomunkában. Csak azoknak nehezebb, akik diákhitelt vettek fel. Most általában nem jó hitelekkel indulni.

K: Családot, szerinted, mikor fogsz alapítani?

V: Hát ez egy jó kérdés!

K: Vagy az még odébb van?

V: Biztos, hogy odébb. Még nem nagyon gondolkozom ilyesmiről. Végül is ezt úgy képzeltem el, hogy előbb legyen megélhetési forrás, és akkor majd utána jöhet a családalapítás. Hogy ha már meg van mindenem, és biztos vagyok abban, hogy fel tudom nevelni a gyerekeimet normális körülmények között, akkor lehet róla szó, addig nem. Régebben könnyebb volt a mezőgazdaságból megélni, mint most. Egy önálló gazdaságot elkezdni ma

csaknem esélytelen. Fenntartani, talán. Szóval így élünk itt, de azért nem panaszkodhatunk, megélünk, s apránként csak minden összejön.

„... az egész közösségem a mentorom”

K: Milyen szakmát szereztél?

V: Élelmiszer és vegyi-áru kereskedő és pénztárosi végzettségem van.

K: A családdal élsz?

V: A családdal, de végül is ők a nevelőszüleim.

K: Hányan vagytok testvérek?

V: Két féltestvérem van apám első házasságából, meg a mamámnak van egy fia, aki a mostohatesóm is, meg az unokabátyám is.

K: Milyen tanulónak számítottál az általános iskolában? Mit szerettél?

V: Közepes voltam, és az irodalmat szerettem.

K: A pedagógusok közül ki volt az, akit szerettél?

V: Az irodalomtanárt.

K: Miért pont őt?

V: Mert emberként is rendes volt, nemcsak pedagógusként. Nem úgy, mint a másik irodalomtanár. Ő bunkó volt.

K: Ezt hogy érted?

V: Kivételezett. Nem voltak olyan ruháim, meg a szüleim is elég furák voltak. Ezért nem hagyott szerepelni. Pedig jól mondtam verseket.

K: Beszélgethetünk arról, hogy hogyan kerültél nevelőszülőkhöz? Mi volt ennek az oka?

V: Apám is és anyám is alkoholista. 15 éves koromban anyám lelépett valami pasival, apám pedig lepasszolt a nénikémnek. Mert, akinél most vagyok, valójában a keresztanyám, a nagynéném is, de a mostohaanyám is, csak maminak hívjuk.

K: Örülök, hogy végül is jól alakultak a dolgok. A testvéreid nem jöttek veled?

V: Őket már rég lepasszolták állami gondozásba.

K: Vannak itt hasonló korú rokonaid?

V: Van egy csomó unokatesóm meg unokabátyám, meg fogadott unokatesószerűség. Az egyik katona, a másik rajztanár. Már megnőttek.

K: Nevelőanyukád dolgozik még?

V: Nyugdíjas, de mellette egy mezőgazdasági cégnek statisztikákat csinál.

K: Az általános iskolában voltak nagyobb konfliktusaid?

V: Az összes osztálytársam utált, lenéztek, bekenték májkrémmel a pulóveremet, vagy a hajamat fel akarták gyűjtani. De az alsóbb évfolyamokkal jóban voltam.

K: Miért volt ez az ellenállás irányodba?

V: Mert pici voltam, vékony, nem voltak olyan ruháim, mint nekik. Csúnyának tartottak.

K: Hogyan tetted túl magad ezen?

V: Volt egy barátnőm, meg rátaláltam a versolvasásra, és ezzel kikapcsoltam. Meg elkezdtem nézni a foci VB-t.

K: Van még valami, ami érdekel?

V: Szoktam esküvőkön szavalni, újságcikkeket írok, önkéntes tűzoltó is vagyok, meg tagja a Vöröskeresztnek. Aztán imádok focizni, kézilabdázni, kosárlabdázni... Inkább azt

mondanám, ami nem érdekel: ezek a bűvárkodás, a tengeralattjárás és az űrutazás. De a csillagászatától elkezdve a politikán át minden érdekel.

K: Az általános iskola előtt milyen elképzeléseid voltak, mi szeretnél volna lenni?

V: Újságíró vagy sportriporter. A sport és a politika érdekelt, nem az ilyen celeb-izék.

K: Végül, mi alapján választottál szakmát?

V: Elfogytak nyolcadikra a jó jegyeim. Akkor már a családi helyzetem is nagyon rossz lett. Nem vettek volna fel csak szakiskolába. Minden mindegy alapon odajelentkeztem.

K: Tehát rögtön az élelmiszeripari szakiskolába mentél?

V: Pincérnek indultam. Az alapképzést még pincérként végeztem el.

K: Tudtad, hogy mire számíthatsz?

V: Mivel szinte az egész falu odajárt, tudtam, hogy jó hely. Ennyi.

K: Féltél az osztálytársaktól?

V: Nagyon.

K: Ez mennyire jött be?

V: Abszolút nem jött be. 9.-ben is elesett és vészna voltam, de ott mindenki befogadott. Ők mentették meg az életemet.

K: Ez minek volt köszönhető?

V: Nem tudom. Ezt, azóta sem értem. Ugyanúgy viselkedtem, mint 8.-ban.

K: És elkezdtél jól tanulni?

V: 9.-ben még bukásra álltam négy tantárgyból. De aztán idekerültem a mamihoz, és végül mindentől átmentem. Csak matekból nem. De a pótvizsgán abból is.

K: Miért is váltottál pincérről kereskedőre?

V: Mert a mamám szerint olyan gyenge voltam, hogy nem bírtam volna. Aztán mivel apám iszik, attól is féltem, hogy mit szólnának az emberek, ha egy kocsmában dolgoznék.

K: Jól tetted, hogy hallgattál a mamádra?

V: Nem tudom. Itt a Balaton-parton nyáron jó helyem lehetne pincérként. Kereskedőként, nem tudom.

K: Az alapképzésben mit szeretnél és mit nem?

V: Az irodalmat, a németet és a gazdasági környezettant szerettem, a matekot utáltam.

K: Voltatok külső helyszínen vagy csak belső gyakorlati képzés volt?

V: Egy hétig külső gyakorlaton voltunk, és egy hétig az iskolában.

K: Milyen feladatokat bízta rád?

V: Lényegében mindent: árufeltöltés, polc-címkézés, címkenyomtatás, árellenőrzés, szavatosság ellenőrzés, takarítás, részvétel az áruátvételnél. Aztán csemegepultnál lenni. Sokszor én mondtam a főnöknek, hogy mit rendeljen. Mindent megcsináltam, amit a dolgozók.

K: Most is ezt az iskolát választanád?

V: Ha ugyanilyenek lennének a körülményeim, akkor igen.

K: Hogy sikerült a szakmunkásvizsgád?

V: A szakmunkásvizsgám kitűnő lett, a gyakorlat is és az elmélet is.

K: Ez adott egy kis önbizalmat?

V: Nem voltam annyira büszke, de azért örültem neki. Utána még visszamentem egy hónapra dolgozni a gyakorlati helyemre, de mivel nem volt lehetőség arra, hogy ott maradjak, jelentkeztem érettségire. Ez is jól ment, csak a matekkal voltak gondjaim.

K: Sikerült leérettségizni?

V: Matekból az írásbelim nem lett meg, úgyhogy jövő héten szóbeliznem kell.

K: Ha meglesz az érettségi, mit fogsz csinálni?

V: Megyek továbbtanulni boltvezető helyettesnek. Vagy átmegyek logisztikára. A közeli ásványvízgyárban dolgoztam, és azt mondta a főnököm, hogy ha átmennék logisztikára, akkor odamehetnék gyakorlatra, és valószínű, hogy még állást is kapnék. Ez öt percre van tőlem, szóval nagyon jó lenne.

K: Tudod, hogy mi az a logisztika?

V: Igen, ilyen raktári kiszállítás.

K: Hogy kerültél erre a munkahelyre? Mikor kezdted el dolgozni?

V: Februárban kezdtem el dolgozni, egy diákszövetkezeten keresztül.

K: Van itt valamilyen beosztásod?

V: Nincs, mert szezonális munkás vagyok.

K: Mit csinálsz a gyárban?

V: Logisztikát, meg a gépsoron címkézek.

K: Szeretted ezt a munkát?

V: Igen.

K: Ha elvégezted az iskolát, mik a további terveid?

V: Attól függ, hogy melyik sulit végzem el. Ezt még ki kell gondolnom. De egy évre ki akarok menni külföldre, Németországba. Rokonoknál lennék. Szeretnék nyelvvizsgázni. Aztán dolgozni, aztán még jelentkeznék valami fősulira, amit levelezőn végeznék el.

K: Mit tanulnál a fősulin?

V: Pedagógiát. Azon belül meg magyart.

K: Tehát rokoni segítséggel szeretnél kint munkát vállalni. Milyen munkára számítasz? Bármit elvállalnál?

V: Bármit azért nem. Ott is bolti árufeltöltő vagy kartonozó, esetleg betegfelvevő lennék.

K: Azt mondtad, hogy nem voltál büszke a szakmunkás-bizonyítványodra. Miért nem? Nem becsülik meg Magyarországon ezt a szakmát?

V: Magyarországon szörnyű a mentalitás. Mindenkit lenéznak. A betanított munkásokat is lenézik, a szakmunkásokat is lenézik. Van egy újság, ahol az érettségiző osztályok tablóképéről mindig megjelenik egy nyomtatvány. A szakmunkásokéról nem. Németországban ez egy megbecsült szakma, itt nem.

K: Mondtad, hogy az újságírás nagy vágyad. Erről lemondtd, vagy dédelgeted még?

V: Jó lenne majd valahogy másodállásban csinálni. Vagy valami netes cuccot kialakítani.

K: Van rá lehetőség, hogy netezzél?

V: A könyvtárban. Hogyha lesz munkám, akkor belevetem magam.

K: Publikáltál már valamit?

V: Az iskolaújságot a középiskolában, meg folyóiratokba novellaíró pályázatra írtam.

K: Díjazták?

V: Mindig éppen lecsúsztam. De benne voltam. A versmondásokkal megyei versenyt is nyertem.

K: Ha most előre ugranánk öt évet az időben, hol képzeled magad? Mit fogsz csinálni?

V: A kávéházamban fogok kávéf felszolgálni. Álmom, hogy nyissak egy kávéházat, mert koffeinfüggő vagyok. Ez egy irodalmi kávéház lenne, felolvasó estekkel, meg amatőr zenekarokkal. Be lehetne menni motorral, meg ilyenek.

K: Külföldön vagy Magyarországon?

V: Magyarországon. De ma az embereknek nincs se idejük, se pénzük kávézni.

K: Itt a környéken képzeled el, a balatoni régióban?

V: Igen, ide szívesen visszatérnék.

K: Van párkapcsolatod?

V: Most négy fiú udvarol nekem. Húsz éves koromig egy sem volt. Most a négy szék között a pad alá fogok esni, és ugyanaz lesz, mint eddig.

K: A legesélyesebb mit csinál?

V: Egy bányában dolgozik. De nem akarok mindig izgulni, ha lemegy a bányába. Így két-esélyes. A másik fiú nem szereti a focit. A harmadik szereti a Forma 1-et, ami jó, de nem szereti a focit. A negyedik meg milliomos, ami azért nem jó, mert mi parasztok vagyunk. Van egy nagy kertünk, aztán annyi. Nem hiszem, hogy összejön. De már idegesít, hogy mindenki szekál, hogy nincs barátom.

K: Tervezed, hogy elköltözől innen, mondjuk a pároddal?

V: Ez bonyolult lesz. Valószínű, hogy el kell majd költöznöm, mert itt nem lesz munkalehetőség. Tervezem, igen. Attól függ, hogy hol találok munkát. Szoktam úgy is dolgozni, hogy biciklivel járok be. 40 km-t letekerek. De majd meglátom.

K: A boltvezető képzés mikor indul?

V: Szeptemberben.

K: Addig mit fogsz csinálni?

V: Most még tanulok a vizsgára, aztán megyek a gyárba dolgozni, aztán megyek meggyet szüretelni, aztán megyek Németországba a tűzoltókkal 3 napra, utána megyek szavalni. Aztán megyek két hétre zenetáborba, mert templomban szoktam kántorizálni. Aztán megyek a TESCO-ba hoszteszkedni. Valami szállodai wellness akciót fogunk ajánlani.

K: Hogyan találtál rá ezekre a dolgokra? Te mentél utána vagy az élet sodorta eléd?

V: A tűzoltóságot az élet sodorta elé. Elmentem szilveszterkor bulizni a tűzoltókhoz, és az egyik azt terjesztette el rólam, hogy rámásztam, a mamám meg elhitte. Kérdeztem a fickót, hogy mikor beszélhetünk erről valahol. Azt mondta, menjek le a tűzoltó megbeszélésre, és ott közölte a tűzoltó parancsnokkal, hogy én be akarok lépni. Akkor már nem volt visszaút.

A templomba meg azért mentem el, mert valami oka van, hogy még élek. Mert kiskoromban egyszer majdnem kiszáradtam, aztán majdnem elütött az autó, aztán voltak még egyéb dolgaim is, és érdekelt, hogy mi az oka, hogy még mindig élek. Így rátaláltam Istenre, és a lelkész kapacitált, hogy menjek el, mert elég siralmas az ének, én meg evangélikus vagyok, és van ott egy ilyen gyülekezetük.

K: A focirajongás honnan ered?

V: Kötelező volt nézni apámmal. Nagyon rühelltem. De aztán rájöttem, hogyha rühellem, akkor még szörnyűbb. Most már szeretem nézni.

K: Aktívan sportolsz valamit?

V: Szoktam futni, biciklizni, kézilabdázni, tollasozni, pingpongozni. Csocsózni is. A tűzoltóskodás is elég nagy sport, mert futni kell a locsolótömlőkkel.

K: És mikor olvasgatsz?

V: Mióta elkerültem otthonról, már nem olvasok valahogy. Mert lettek barátaim, társaságom és ezzel háttérbe szorult az olvasás.

K: És a versmondások még jól mennek?

V: Igen.

K: Te választod ki a verseket, vagy kéri, hogy mit mondjal el?

V: Többnyire kérik, vagy én írok egyet. Például, a cukrászda megnyitóra nem volt sehol egy ilyen vers a net-en, úgyhogy írtam gyorsan egyet a cukrászdáról.

K: *Ismered a mentor kifejezést?*

V: Igen. Most pl. az iskolában hoztak egy olyan szabályt, hogy a fiatal tanár mellett egy mentor figyeli a pályafutását, meg segíti a munkájában.

K: *Neked van mentorod?*

V: Hát, sok mentorom van: a mamám, a tesóm, a nénikéim. Saját magam mentora is vagyok. Mindenki érdeklődik utánam. Mindenki tudja, hogy mit csinálok. Mindenki szól, hogy mit csináljak, mit ne csináljak. Tehát, az egész közösségem a mentorom.

„...a másfél év technikus képzés kárpótolt mindenért”

K: *Geológus-geofizikus technikus a végzettséged. Miért ezt a szakmát választottad?*

V: Mit is mondhatnék? A természettudományi érdeklődés, az egy dolog. Sokan vannak a TTK-n, de ahhoz, hogy érvényesülni tudjon az ember, tényleg érdekelnie kell az a terület, amit választott. Most jöttem vissza Romániából. Kistoppoltunk egy cimborámmal csak azért, hogy hegyet másszunk. Szóval ilyen értelemben, kell az elhivatottság is. Körülbelül hatvanan kezdtük el a földtudományi szakot Szegeden. Abból most tíz-tizenöt ember végzett, de nagyon sok csoporttársam már az első évben lemorzsolódott. A legtöbb diák úgy megy egyetemre, hogy fogalma sincs róla, hogy mit választott, mert attól még, hogy a középiskolában tanult pl. földrajzot, még nem tudja, hogy mit csinál egy geológus.

K: *Visszamennék egy kicsit az általános iskolához. Mikor fogalmazódott meg benned, hogy mit szeretnél csinálni, ha nagy leszel?*

V: Hát ez elég későn dőlt el. Nyolcadikban természetesen volt pályaválasztási tanácsadás. Az általános iskolánkba eljöttek a középiskolák bemutatni az iskolájukat. Ott hallottam először erről a speciális középiskoláról. Két iskola között ingadoztam: az egyik volt ez a geológusképző iskola, a másik pedig egy humán sulis Jászberényben. Végül az előbbi lett.

K: *Mi volt az elképzelésed gyerekként erről a szakmáról?*

V: Indiana Jones, meg a Jurassic Park volt a képzeletemben. Egy kisgyerek számára „mennyő” ez az életstílus. Negyedik-es-ötödikes koromban hieroglif ábécét csináltam, egyiptológus akartam lenni. Kiolvastam a témáról egy fél könyvtárat. Persze, ez az általános iskolában még nem látszódott meg. Az átlagom olyan 3,8–4,0 között volt mindig. Annyira nem voltam éltanuló, mert egy kisvárosi általános iskolában ez nem úgy megy. Általában az foglalkoztatott, amit két év múlva vagy a középiskolában vagy az egyetemen tanítottak.

K: *Az mondtad, hogy „ez egy kisvárosi általános iskolában nem úgy megy”. Hogyan értetted ezt? Nem figyeltek fel arra a tanároknak, hogy ötödikesként kiolvastad a fél könyvtárat?*

V: Felfigyelni felfigyeltek rá. Ez egy töri ötöst jelentett, mondjuk. De töriből, főciből mindig is ötös voltam. Később fizikából és kémiából is jó jegyeket szereztem. S volt egy-két tanár, akinek nagyon sokat köszönhetek. Általános iskolában megyei földrajz versenyre mentem. Ilyenek azért voltak. De megmaradtunk annyiban, hogy majd ha egyetemre megyek, akkor szorítanak nekem.

K: *Az osztályban volt még hasonló érdeklődésű tanuló?*

V: Egy jó cimborám volt, aki most erdészmérnöknek tanul Sopronban. De akkoriban nagyon sok minden foglalkoztatott minket. Olyan tipikus kisgyerekek voltunk, akik minden állatot meg kavicsot összeszedtek az utcán, a kertben, meg mindenhol.

K: A tanárok között volt valaki, aki kifejezetten a szárnyai alá vett?

V: Igen. A földrajztanárom, aki az édesapámat is vitte annak idején földrajzversenyre. A mai napig kérdezgeti, hogy mi van velem.

K: Ezek szerint családdilag megvan ez a földrajzos érdeklődés.

V: Édesapámnál megvolt annak idején.

K: Ő mivel foglalkozik?

V: Elektroműszerész. Tévészerelő volt jó pár évig, most pedig gépbeállító egy autóalkatrész gyárban. Mai napig vannak vitáink földrajzi-történeti kérdésekben – de most már legyőzöm.

K: Mint például?

V: Most, például, a foci VB kapcsán volt egy eszmecsere, hogy Afrikában melyik ország melyik országnak volt a gyarmata. Ezt jobban tudtam nála.

K: Tehát nyolcadikban részben Indiana Jones, részben családi hatásra eldöntötte, hogy geológusnak tanulsz.

V: Igen. A középiskola fő profilja az építészmérnök technikai képzés volt. Négy osztályban tanultunk az évfolyamon, ezekből összesen hét ember lett végül geológus-technikus, de azoknak nagy része is más szakirányra ment aztán. A rendes középiskolai képzés után másfél év volt a technikai képzés. Ezt azóta átszervezték: most már egyéves a technikai képzés, és harmadiktól kezdve tanulnak szakmai tárgyakat. Ezeket a szakmai tárgyakat két tanár tanította. Érdekes volt heti harmincvalahány órát azzal a két tanárral eltölteni. Már, ahogy bejöttek, teljesen más volt a légkör, mint előtte. Teljesen máshogy álltak hozzá a tanításhoz, mint az érettségi előtti tanáraink.

K: Koleszos voltál?

V: Koleszos voltam. Nagyon szerettem a kollégiumot. A középiskola első négy éve a buliról szólt: kiszabadulsz a családi házból, és kezdődik a nagybetűs élet. Jó volt, hogy nem tizennyolc éves korom után kezdtem el önállósnodni, mint annyian. Azóta se járok sürűn haza. Kéthetente, havonta.

K: Mik voltak a benyomásaid a középiskoláról az első évben? Azt kaptad, amit szerettél volna?

V: Mint mondtam, mi még más rendszerben tanultunk, elég későn kezdték el a szakmai tárgyakat tanítani. Tanultunk építészetet, anyagismeretet, műszaki rajzot és hasonlókat, de hát azért az nem ugyanaz volt, mint amiért odamentem. De utána az a másfél év technikai képzés kárpótol mindent.

K: Hogyan zajlott a technikai képzés?

V: Heten voltunk egy osztályban. Olyan harminc körüli heti óraszám volt, és két tanárunk. Az a hét fős osztály akkor csúcslétszám volt. Volt olyan évfolyam, ahol négyen végeztek. Azóta az iskola rengeteget fejlődött. Pályáztak olyan alapvető dolgokra, mint például a geológuskalapács, amivel mintát lehet gyűjteni terepgyakorlatokon. Mikroszkópokat szereztek be, és fejlődött a létszám is. Az utánunk következő évfolyamon már tizennégyen voltak. 2007-ben végeztünk, és a hét emberből ketten tanultunk tovább. A maradék öt embernek pedig már március elsejétől volt munkája.

K: Könnyű munkát szerezni geológus technikai végzettséggel?

V: Akkor könnyű volt. Azóta túl vagyunk egy világválságon. De akkor minden végzősért jöttek, vagy küldték őket oda, ahol a nyári gyakorlatot is töltöttük. Azóta voltak leépítések, de azért bízom benne, hogy az olajipar hamarabb talpra áll, mint bármi más.

K: Milyen volt a gyakorlati képzés?

V: Többnyire nyáron az olajfűrészen dolgoztunk. A technikus vizsga két jegyből tevődött össze: gyakorlat és elmélet fele-fele arányban. Előtte talán kicsit több volt az elmélet, de földméréstant, térképészetet tanultunk. Egy-két számítógépes programot is használtunk. A közettannál, ásványtannál is elengedhetetlen volt a gyakorlat.

K: Volt valami, amit fölöslegesnek ítéltél meg abból, amit tanultatok?

V: Nem, olyan nem volt. Olyan volt, ami nem érdekelt, egy-két tárgy.

K: Volt esetleg olyan, amit szerinted kellett volna még tanulnotok?

V: Amikor negyedikesek voltunk, akkor szerezték be a mikroszkópokat. Ez hiányzott, de azóta már ezt is pótolták.

K: Miért döntöttél úgy, hogy továbbtanulsz, és miért éppen Szegeden?

V: Ebben nagy szerepe volt az anyagiaknak. Másrészt, a bulizós korszak után megint erősebb volt az érdeklődésem, szerettem volna jobban elmélyedni a dolgokban. És a szegedi nyílt napok nagyon tetszettek. Máshol nem is voltam, mert Szeged első látásra megtetszett, és azóta sem bántam meg, hogy oda mentem. Hogy a tanulás mellett döntöttem, abban közrejátszott még a nyári munka is, amit a Geoinfo-nál töltöttem el. Mindenki azt mondta – technikusok, negyven-ötven körül –, hogy tanuljak tovább, mert sokszorosát keresem meg annak, amit a technikusival meg lehet keresni. Például volt a cégnél egy huszonnyolc éves izapos srác, aki Miskolcon végzett, és azzal foglalkozott, hogy a fűrólyukban lévő nyomást kiegyenlítse fűróiszap ellensúlyozásával. Ez egy elég komoly feladat, számolni kell hozzá. Na, most ő háromszor-négyszer annyit keresett, mint egy technikus. Itt Magyarországon...

K: Én nem értek ehhez. Ezt a feladatot egy technikus is el tudná végezni?

V: Nem. Ehhez a technikus nem elég.

K: De ez nem csak papír?

V: Nem csak papír. Most végeztem el a harmadik évet az alapképzésben, így már lényegesen többet tudok, mint a technikusival. Szóval az anyagiak miatt is egyértelmű volt, hogy tovább kell mennem. Szegedet végül is a családiasabb légköre miatt választottam. Tegeződünk a tanárok kilencven százalékával, terepgyakorlatok nyaranta, kirándulások mindenfelé. Ez összekovácsolja a társaságot.

K: Most, hogy túl vagy a szakdolgozaton, mi a következő lépés?

V: Mivel a nyelvvizsgám nekem sem lett meg az utolsó pillanatban, most már csak egy év múlva szerezhetem meg a diplomát. Ráadásul közben volt egy válság, az olajiparban is voltak komoly leépítések, de azért bíztattak, hogy talán szeptembertől el tudok kezdeni dolgozni.

K: Hol?

V: Vagy a Geoinfo-nál vagy a GES nevű geofizikus szeizmikus szelvényezéssel foglalkozó cégnél.

K: Ez is egy szegedi cég?

V: Nem, Budapesten van a központjuk. A volt békéscsabai osztályfőnököm segített ebben. Most végzett májusban egy csapat, akiket ugyancsak el kell helyezni, és az ő ügyükben intézkedett. Felhívtam, hogy nekem is kellene egy évre valami. Szeptember környékére várnak komolyabb felvételt, addig pedig tanulom az angolt. S utána meg a munkától függően vagy levelezőn, vagy nappalin szeretném folytatni a tanulmányaimat. Két tanszék van Szegeden, ami érdekelne: az egyik az ásványtani-geokémiai, a másik pedig

az őslénytani. Mindkét tanszék szorosan együttműködik a MOL-al és egyéb nagyvállalatokkal, lényegében ilyen projektmunkákból élnek. Felajánlották, hogy bedolgozhatnak egy-egy ilyen kutatási projektbe.

K: Ha egy kicsit a távolabbi jövőbe nézünk, mondjuk öt év múlva, mit fogsz csinálni?

V: A távolabbi jövőben mindenképpen szeretnék külföldön dolgozni egy pár évet.

K: Hol külföldön?

V: Elég rugalmas vagyok ilyen téren. A világ bármelyik részén el tudom képzelni magam. Erre van is esély a világnak azon a részein, ahol a nyersanyagkutatás még nagy prioritást élvez, mint Latin-Amerika, Oroszország, a Közel-Kelet, és hasonló.

K: Miért jó kimenni külföldre?

V: Leginkább anyagilag éri meg. Pakisztánban havi kétmillió forint nettóért lehet dolgozni. Mondjuk Pakisztán nem egy leányálom, de két-három év, vagy esetleg öt, és utána hazajön az ember, és nincs sok gondja a pénzzel.

K: És mit csinálsz, ha visszajössz?

V: Utána már itthon is el lehet helyezkedni, nem annyi pénzért, de sokkal kényelmesebb körülmények között. Most még azt mondom, hogy mindenképpen szeretnék visszajönni, és itt élni. Később akár egy doktorálásban is benne lennék nagyon szívesen.

K: Egyedül vagy társsal szeretnél külföldre menni?

V: Ez megint csak helyzetfüggő. Egy éve még azt mondtam volna, hogy társsal. Most már kimennék egyedül is. Ez az illető hölgytől is függ, hogy ő mennyi affinitást érez egy ilyen dél-amerikai vagy pakisztáni úthoz. Ha végignézek a tanszéken, minden második ember házaspár. Ez ebben a szakmában elég gyakori.

K: Egy kicsit belterjes?

V: Igen. Ilyen szempontból is egy kicsit belterjes.

K: A szabadidőről még nem beszélgettünk. Azt mondtad, hogy most jöttél vissza hegymászásból. Rendszeresen sportolsz?

V: Igen, falat mászok.

K: Kapcsolódik a szakmádhoz.

V: Elég erősen. A hegymászás még jobban. De nem emiatt kezdtem el. Nagyon sok minden érdekelt már. Kiskorom óta csapongtam a történelem és a reáلتárgyak között. E mellett pedig a huszadik századi szépirodalom is érdekelt.

K: A középiskolai négy év után a rock'n roll életformával felhagytál?

V: Csak tompítottam – fogalmazunk így. Alkalmi munkákból meg az ösztöndíjamból össze tudtam spórolni annyi pénzt, hogy utazgassak egész nyáron. Fesztiválok, bulizás, meg minden. Az életformám így megmaradt a régi.

„Én az a típus vagyok, aki feljön Egerből Pestre egy utazótáskával...”

K: Először is arra szeretnék kérni, hogy mutakozz be!

V: 1989-ben születtem. Tíz éves koromig egy kis faluban laktam, aztán elköltöztem egy másik kis faluba. Mindegy, hogy hívják ezeket, mert úgy sem ismerik. Általános iskolába még a faluban jártam, aztán onnan mentem Kaposvárra középiskolába. Egy év után iskolát váltottam, és varrónőként szereztem szakbizonyítványt.

K: Szeretted általános iskolába járni?

V: Igen szerettem, csak azóta már megromlott a sulis. Összevontak egy-két iskolát, és olyan gyerekek járnak oda, akik miatt nem lehet tanulni.

K: *A szüleiddel laktál?*

V: Először apukámmal és a nagymamámmal, aztán anyuval meg a nevelőapámmal, aztán meg, mikor elköltöztünk, csak anyuval meg a húgommal. Nagyon pici voltam, amikor elváltak a szüleim. Nem is emlékszem arra, hogy együtt volt a család.

K: *De ugyanazon településen belül éltek a szüleid?*

V: Igen, csak más utcában.

K: *Miért döntöttél úgy, hogy átköltözzöl édesanyádhoz?*

V: Apuval nem sokat voltam együtt, csak a nagymamám törődött velem. De ő már felnevelt három gyereket, nem akartam ott maradni a nyakán, inkább elmentem anyuhoz.

K: *Örült neked?*

V: Elég rossz volt a kapcsolatunk. De ebbe most ne menjünk bele.

K: *Jó, menjünk vissza az iskolához. Mondtad, hogy szeretted az iskolát. Jó tanulónak számítottál?*

V: Nagyon nem.

K: *Ez mit jelent?*

V: Az általánosban még jó tanuló voltam, soha nem buktam meg semmiből. Ez később megváltozott.

K: *Mik voltak a kedvenc tárgyaid?*

V: A tesi. Mert szerelmes voltam a tesitanárba. De a biológiát is szerettem, meg a magyar irodalmat, meg talán a matekot.

K: *Az osztályod milyen volt?*

V: Tizennégyen voltunk, és tényleg az az igazi jófajta összetartó osztály. Ballagáskor sírás-rívás, egymás nyakába borulás – aztán soha többet nem találkoztunk...

K: *Mi szeretnél volna lenni 14 évesen?*

V: Nyolcadik félévig azt gondoltam, hogy kórboncnok leszek.

K: *Miért?*

V: Nem tudom.

K: *Első hallásra egy kicsit bizarrul hangzik.*

V: Igen. Az osztályfőnököm is így titulálta, amikor bevágott egy egyest a rajzomra, amit biológiaórán csináltam. De én komolyan gondoltam.

K: *Akkor miért döntöttél úgy, hogy még sem kórboncnoknak mész?*

V: Mert az osztályfőnököm azt mondta, hogy az nem nekem való. Nem bírná a gyomrom. Fodrász is akartam lenni, de arról meg a szüleim beszéltek le. Azt mondták, hogy ne legyek fodrász, mert sok fodrász van. Nem szóltak bele, csak azt mondták, hogy mit ne csináljak. „Ne legyél fodrász! Ne legyél kórboncnok!” Ne menjek színészképzőbe, mert nincs jövője. Ne menjek képzőművészetibe, mert annak sincs jövője. És akkor végül is elmentem egy ilyen azt se tudom, miről szóló suliba. Vagyis tudom, hogy miről szól: kereskedelmi-marketing menedzser. De fogalmam nem volt róla, hogy ez mit jelent.

K: *Azért mentél oda, mert a szüleid azt mondták, hogy ennek van jövője?*

V: Igen. Bejártam körülbelül öt hónapig, aztán meguntam. Úgy döntöttem, hogy inkább otthon maradok. Az első évet úgy fejeztem be, hogy fél évig igazolás nélkül otthon voltam.

K: *Ezek szerint, volt művészhajlamod?*

V: Igen, még most is van. Verseket írok, rajzolok, néha festek is. Ha rám jön.

K: Mi volt a baj a középiskolával?

V: Nagyon más volt a légkör. Eleve rá kellett volna készülnöm, hogy tizennégy fős osztály után bekerülök egy 34 fős osztályba. Sokan voltunk, és kevésbé tudtam koncentrálni. Nem volt olyan az osztályközösség sem. A tanárok fején azt láttam, hogy unnak bejönni minden órára. Jobban várták a csöngetést, mint a diákok. Az általános iskolában ez nem így volt.

K: A szüleid mit szóltak ahhoz, hogy lógtál az iskolából?

V: Nem nagyon emlékszem. Megmondtam, hogy nem akarok oda járni. Ennyi.

K: Nem parancsoltak rád, hogy márpedig be kell fejezned, amit elkezdted?

V: Tudták, hogy nekem hiába mondanak akármit, úgysem csinálom. Hét lóval se tudtak volna elvontatni oda. Aztán egy hirtelen jött ötlettől vezérelve elmentem varrónőnek.

K: De miért éppen ebbe a szakiskolába mentél?

V: Nem tudom. Odajárt az egyik általános iskolai osztálytársam. A város kisebb volt, mint Kaposvár, közvetlenebbek az emberek. Sokkal közvetlenebbek voltak a tanárok is. Persze az első évet ott is elsunnyogtam, de utána befejeztem.

K: A szakma szempontjából mit nyújtott ez az iskola?

V: Ki lehetett próbálni a bődíszművészetet fél évig, aztán a varrást fél évig. Én mind a kettőt kipróbáltam egy fél év alatt, és akkor úgy döntöttem, hogy varrónő leszek. Ez lekötött. Ahhoz képest, hogy nem vagyok egy seggemen ülő típus, le tudtam ülni mellé. Egy év volt a szakmai képzés. Ebbe az egy évbe belesűrítettek mindent, gyakorlatot is, elméletet is. Négyessel végeztem úgy, hogy nem tanultam semmit. A gyakorlaton állandóan párnát varrtam. Elméletet meg nem tanultam egy szót sem. De négyes lett a szóbelim is, meg az írásbelim is.

K: Milyen fokozatok vannak a varrásban, és te mennyire tudsz varrni?

V: Ha nagyon akarnék, akkor össze tudnék dobni egy nadrágot vagy egy szoknyát, de nem foglalkoztam vele azóta, hogy befejeztem a sulit. Azóta már nem érdekel annyira.

K: De megtanultál varrni?

V: Igen. A kis szalagavatóra a ruhánkat magunknak varrtuk. De most már nem menne.

K: Az elméleti tárgyakból volt olyan, amit hasznosnak éreztél?

V: Az anyagismeretet. Ez nagyon jól jön mostanában a főnökömnek rejtvényfejtéskor. Ő nem ért az ilyenekhez. De nekem is nehéz felidézni, mert, mint mondtam, nem tanultam egész évben semmit.

K: Újra választanád ezt az iskolát?

V: Igen. A kaposvárit ki is hagynám, és akkor lenne még egy évem.

K: Mit csináltál, miután letetted a varrónői szakvizsgát?

V: Elmentem felszolgálónak.

K: Nyári munkaként?

V: Igen. A szakvizsga letétele előtt már elmentem a Balatonra dolgozni egy szállodába, mint felszolgáló. Ott lenyomtam a nyarat, szeptemberben pedig mentem egy másik helyre felszolgálónak. Aztán bejártam a fél országot: voltam Egerben, Hévízen, Siófokon. Ez körülbelül másfél év volt. Utána jöttem fel Pestre. Itt dolgoztam kilenc hónapig a McDonald's-ban, mint oktató, de a lepcsés szám miatt meg kellett válnunk egymástól. Sajnos, és hál istennek most már. Utána megtaláltam a mostani munkahelyemet, és már egy éve nyomom. Ez nagyon jó! Négyen vagyunk, úgyhogy sokkal családiasabb. Teljesen meg vagyok elégedve.

K: Hogy jött ez a nyári munka, a felszolgálás?

V: Egy hirdetésre jelentkeztem. Elmentem és felvettek. Rájöttem, hogy igazából nem varrónőnek születtem. Nagyon ember-centrikus vagyok, ezért ez jobban bejött. Szerettem az embereket is, meg szerettem a tányérokkal rohangálni. És jó volt a társaság.

K: Ennek ellenére újra választanád a marcali iskolát?

V: Az iskolát igen, de akkor is a vendéglátásban dolgoznék.

K: Nem mennél inkább vendéglátó szakra?

V: Nem. Munka közben lehet megtanulni jól a vendéglátást, nem az iskolában. S így most van a kezemben egy szakma, még ha nem is dolgozok varrónőként.

K: Jól kerestél?

V: Nem panaszkodom. Volt, amikor jobban ment, volt, amikor kevésbé.

K: Tehát félreterenni nem nagyon tudtál?

V: Nem tettem félre egyáltalán. Beletanultam a pultos szakmába, de másfél év után elég volt. Akkor feljöttem Budapestre.

K: Itt hogy kezdődött?

V: Munka nélkül, lakás nélkül. De végül is hamar találtam munkát a Mc Donald's-ban. Négy hónap után már oktató lettem.

K: Mit jelentett oktatónak lenni a Mc Donald's-ban?

V: Én tanítottam be az újakat. Minden hónapban kétszer kellett tartanom oktatást a saját csoportomnak is az új promóciós termékekről, az esetleges változásokról.

K: De mellette a napi munkában is részt vettél?

V: Igen.

K: Mi jött a Mc Donald's után?

V: Először csináltam egy call-centeres munkát, ami nagyon nem jött be. Körülbelül négy hétig tartott. Addig keresgéltem, próbálkoztam. Egyszer csak felhívott a mostani főnököm, hogy be tudok-e menni állásinterjúra. Mondtam, hogy persze.

K: Honnan tudta a számodat?

V: Feladtam egy hirdetést az Express-ben.

K: Itt miből áll a munka?

V: Most egy büfében dolgozom. Kiszolgálók, sütők. Nonstop nyitva tartás van. Éjszakás vagyok, este kilenctől reggel tízig vagyok benn.

K: Mi a jó ebben a munkában?

V: A főnököm imádnivaló, laza, és elküldi a vendégeket, ha taplók. Egy kis család lettünk.

K: Hogy tervezed tovább az életed?

V: Nem tudom. Sohasem terveztek előre. Én az a típus vagyok, aki feljön Egerből Pestre egy utazótáskával, lakás nélkül, munka nélkül. Azt hiszed, ezek után tervezek valamit?

K: Gondoltál arra, hogy ezt kipróbáld nem Pest viszonylatában, hanem valahol külföldön is?

V: Nem, nem vonz a külföld. A maximum az, hogy visszamegyek Egerbe. Eger végül is szép város. Imádtam ott lenni. Pestet is szeretem, csak néha nekem már sok.

K: Hol és mit szeretnél csinálni, mondjuk öt év múlva?

V: Öt év múlva ilyenkor még alszom, este meg megyek dolgozni. Megmondták a vendégek, hogy én a büféből fogok nyugdíjba menni. Reménykedem benne. Most meg vagyok elégedve.

K: Gondolsz olyasmire, hogy lakás, gyerekek?

V: Nem gondolok erre. Minek tervezek? Azért, hogy ha nem úgy lesz, csalódjak? Ennek nincs semmi értelme. Majd alakul magától.

K: Én csak arra gondoltam, hogy akarsz-e gyereket valamikor.

V: Hát majd biztosan. Gondolni már gondoltam rá, csak rájöttem, hogy a rossz emberrel gondoltam rá. Úgyhogy fel kellett függesztenem ezt a dolgot.

K: Most van stabil párkapcsolatod?

V: Nincsen. Már szeptember óta megrögzött szingli életet élek.

K: Gondolom nehéz kapcsolatban élni ilyen életmód mellett.

V: Mindent meg lehet oldani, csak nem tudok megbízni senkiben. Az utolsó kapcsolatom óta nem. Nyitott vagyok mindenre, csak nem keresem, nem mindenáron kell valaki. A barátok fontosak, de kell néha az egyedüllét is, hogy ki tudjak kapcsolódni. Mert én olyankor szoktam rajzolni, verset írni, festeni. Olyankor születnek a csodálatosabbnál csodálatosabb ötleteim. Most már totálisan független vagyok. Csak anyukám él, de tőle is független vagyok. Anyagilag teljesen. Végül is ezért dolgozok.